

Голові разової спеціалізованої
вченої ради
в Національному університеті
«Одеська політехніка»
доктору економічних наук,
професору
Філіпповій С.В.

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента, доктора економічних наук, професора кафедри обліку, аналізу і аудиту Національного університету «Одеська політехніка» Свінарської Ганни Борисівни на дисертацію Мельниченка Дмитра Олеговича «Інформаційно-аналітичне забезпечення управління розвитком медичних установ на засадах організаційного проектування», подану до захисту в разову спеціалізовану вчену раду Національного університету «Одеська політехніка» на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 – Управління та адміністрування за спеціальністю 073 – Менеджмент.

1. Актуальність теми дисертації

У контексті стрімких та кардинальних змін на ринку та зростаючої конкуренції, особливо в медичній сфері України, важливість адаптивності та стратегічного планування стає невід'ємною частиною успішної діяльності підприємств. В цьому аспекті інформаційно-аналітичне забезпечення виступає як фундаментальна основа для ефективного управління, дозволяючи підприємствам, установам та організаціям гнучке та оперативне реагувати на зовнішні виклики та використовувати можливості ринку.

В умовах переходу до інформаційного суспільства, де інформація стає ключовим активом, з'являється потреба в переосмисленні ролі та структури інформаційно-аналітичного забезпечення у системі управління підприємствами. Це вимагає не тільки технологічних інновацій, але й розвитку нових організаційних форм, що здатні інтегрувати інформаційно-аналітичні процеси в загальну стратегію розвитку. З огляду на це, дослідження, спрямоване на вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення

медичних установ, набуває особливої вагомості. Воно відкриває шляхи для розробки нових методичних підходів та інструментарію, які дозволять цим установам не тільки адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі, але й активно формувати умови для свого розвитку та забезпечення високої якості послуг.

Таким чином, актуальність даного дослідження обумовлена критичною потребою у ефективних механізмах управління для медичних установ, заснованих на глибокому аналізі та використанні інформаційно-аналітичних ресурсів, що відповідає викликам сучасності та сприяє розвитку медичної галузі в цілому.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Для вирішення поставлених завдань особливо вдало використано міждисциплінарний підхід та такі методи дослідження як: історичний, систематизації та узагальнення; системний аналіз, синтез; класифікаційно-аналітичний, емпіричного дослідження; статистичного і порівняльного аналізу; діалектичного і порівняльного аналізу; структурного моделювання; метод дерева функцій; інформаційно-аналітичної та аналітично-ієрархічної декомпозиції; моделювання матричної оцінки; організаційного проєктування.

Інформаційна база дослідження охоплює праці вітчизняних і закордонних вчених, фахівців-практиків з управління організаціями, інформатизації економіки, економіки медицини, організаційного проєктування, інноваційного розвитку та структур підприємств, чинне законодавство і нормативно-правові акти, дані Державної служби статистики України, відкриті аналітичні матеріали інших державних, приватних, іноземних установ і організацій, результати власних досліджень.

Мета дослідження полягає у створенні теоретичних основ та практичних рекомендацій для організації інформаційно-аналітичного

забезпечення процесів управління в медичних установах, виходячи з принципів організаційного проєктування. Для досягнення цієї мети автором було визначено та вирішено ряд завдань щодо:

- уточнення поняття інформаційно-аналітичного забезпечення підприємств сфери охорони здоров'я;
- обґрунтування формування можливих стратегій стійкого розвитку медичних установ на основі міждисциплінарного підходу;
- обґрунтування інформаційно-аналітичної декомпозиції для визначення раціонального рішення сучасних проблем медичної установи методом організаційного проєктування;
- розроблення методичного інструментарію з формування баз даних інформаційно-аналітичного забезпечення корпоративних інформаційно-аналітичних систем суб'єктів господарювання у сфері охорони здоров'я;
- розбудови методичних підходів до: 1) оцінки інформаційно-аналітичного потенціалу медичної установи з точки зору її зрілості, можливостей зняття невизначеності оточуючого середовища, напрямів удосконалення; 2) удосконалення організаційного проєктування організаційної структури медичної установи.
- характеристики сутності програмно-методичної підтримки формування банка моделей і методик як необхідної компоненти корпоративної інформаційно-аналітичної системи медичної установи.

Структура роботи логічна, а її зміст відповідає назві теми.

3. Основні наукові результати дисертації

Основні наукові результати, отримані автором, такі:

1. Удосконалено інформаційно-аналітичне декомпозиціонування управління обґрунтуванням та методичними рекомендаціями до використання структурного та імітаційного моделювання, організаційного проєктування для раціонального формування вибору науково обґрунтованого рішення проблем медичної установи у змінному середовищі, яка передбачає декомпозицію саме

конкретної проблеми за різними ієрархічними рівнями, співставлення елементів кожного рівня відносно обраних експертами критеріїв, синтез схеми моделі, кількісну оцінку отриманих результатів.

2. Нові ознаки надані пулу понять: «інформаційно-аналітичне забезпечення», «інформаційно-аналітична система», «система аналітичної інформації», «інформаційно-аналітична робота», що врахували особливості інформації як специфічного виду ресурсу.

3. Дістав подальшого розвитку науково-методичний інструментарій з формування баз даних інформаційно-аналітичного забезпечення корпоративних інформаційно-аналітичних систем з визначенням необхідного його складу, обґрунтуванням шляхів взаємної інтеграції його складових на основі дерева функцій систематизації інформаційно-аналітичних потреб потенційних користувачів-менеджерів різних рівнів ієрархії у медичній установі та спеціалістів різних її підрозділів.

4. Дістало подальшого розвитку наукове обґрунтування програмно-методичної підтримки формування банку моделей і методик як необхідної компоненти корпоративної інформаційно-аналітичної системи медичної установи, яке здійснено на основі структуризації різних типів моделей і методик за фактором часу, можливостями алгоритмізації, рівня корпоративної ієрархії, об'єктам, елементам і функціям інформаційно-аналітичного забезпечення, що у підсумку дозволяє забезпечувати узгодженість виконання інформаційно-аналітичних функцій, їх інтеграцію у внутрішньофірмову систему планування і управління.

4. Достовірність результатів та повнота відображення висновків і пропозицій дисертації в опублікованих роботах

Наукові положення, висновки й рекомендації, сформульовані у дисертації, є достовірними. Достовірність забезпечують: значний обсяг наукових джерел (287 найменування); використання новітніх положень науки, даних Державної служби статистики України, чинного законодавства і

нормативно-правових актів, інших відкритих джерел інформації, звітність установ, результати власних досліджень; сучасні методи дослідження.

Висновки та елементи наукової новизни у повній мірі розкрито у 30 наукових працях, серед яких: 4 монографії (у співавторстві), 10 статей у фахових виданнях України, у т.ч. 6 – у виданнях, що включені в міжнародні наукометричні бази; 16 доповідей і тез доповідей на наукових конференціях. Вимоги щодо кількості публікацій у спеціалізованих виданнях повністю виконано. Наукові результати, які наведені у дисертації та публікаціях, одержані автором самостійно. Кількість, обсяг і якість друкованих праць надають авторові право публічного захисту дисертації.

5. Практичне значення результатів дослідження

Практично корисними є методично завершені рекомендації автора щодо науково обґрунтованого створення інформаційно-аналітичного забезпечення медичної установи в умовах інфокомунікаційної економіки. Зазначені рекомендації, а також рекомендації з оцінювання їх результативності прийняті до впровадження ТОВ «Віртус» (акт №11 від 17.03.2023 р.), ТОВ «Медичний центр» (довідка №17 від 28.04.2023 р.), ТОВ «Смартселл» (довідка №28 від 08.05.2023 р.). Результати дисертації впроваджено Національним університетом «Одеська політехніка» МОН України для підготовки навчальних програм і навчально-методичних матеріалів з дисциплін «Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства», «Конкурентна розвідка у міжнародному бізнесі» (довідка № 1574/11-07 від 12.09.2023 р.).

6. Академічна доброчесність

Порушень академічної доброчесності в дисертації та наукових працях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації Мельниченка Дмитра Олеговича «Інформаційно-аналітичне забезпечення управління розвитком медичних установ на засадах організаційного проектування» не виявлено.

7. Дискусійні положення та зауваження до дисертації

1. У п. 2.2 автор поглиблено досліджує декомпозицію функції «Ринкові дослідження сфери медичних послуг», але вибір цієї функції потребує більш детального обґрунтування.

2. Бажано більш детальніше у п. 3.2 уточнити зміст і склад сформованого банку моделей і методик інформаційно-аналітичного забезпечення. У чому полягають його особливості для сфери охорони здоров'я.

3. У п. 3.2 у таблиці 3.6 склад інформаційно-аналітичного забезпечення медичної установи бажано доповнити його склад гендерними і віковими показниками та врахувати військові обставини функціонування вітчизняної медичної сфери.

4. Що стосується оцінки інформаційно-аналітичного потенціалу (п.3.3), спірним є використання для оцінки фактичного стану і перспектив розвитку корпоративної інформаційно-аналітичної системи (с. 151-154) тільки якісних показників без системи кількісних індикаторів.

5. У п. 1.3 автор пропонує узагальнену схему взаємозв'язку характеристик інформаційно-аналітичного забезпечення і відповідних стратегій управління медичною установою, але формат представлення інформації не сприяє її розумінню.

6. У п.2.2 при аналізі стану сфери охорони здоров'я дані обмежуються 2019 роком, а аналіз стану закладів охорони здоров'я в Україні – 2017 роком. Доцільно було б навести більш актуальні дані.

8. Загальний висновок

Дисертаційна робота Мельниченка Дмитра Олеговича на тему «Інформаційно-аналітичне забезпечення управління розвитком медичних установ на засадах організаційного проєктування» є самостійною завершеною кваліфікаційною науковою працею, виконаною на актуальну тему. За своїм змістом вона відповідає спеціальності 073 – Менеджмент галузі знань 07 –

Управління та адміністрування. Отримані результати та висновки мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення та є авторським внеском у теорію та практику управління сучасними підприємствами.

Рівень виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності є доволі високим, а впровадження результатів підтверджено відповідними документами.

Публікації здобувача відображають основні положення дисертації.

Порушень академічної доброчесності у роботі не виявлено.

Наведене дає підстави стверджувати, що дисертаційна робота Мельниченка Дмитра Олеговича на тему «Інформаційно-аналітичне забезпечення управління розвитком медичних установ на засадах організаційного проектування» відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 зі змінами згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 21 березня 2022 р. № 341, а *Мельниченко Дмитро Олегович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії у галузі знань 07 – Управління та адміністрування за спеціальністю 073 – Менеджмент.*

Офіційний рецензент:

доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри обліку, аналізу
і аудиту Національного університету
«Одеська політехніка»

Ганна СВІНАРЬОВА